

Belangrijkste conclusies

De uitdagingen voor Groot Amsterdam

Amsterdam is echt anders dan de omliggende regio

In Amsterdam groeien economie, werkgelegenheid en bevolking sterker dan elders in de regio of in Nederland als geheel. De Amsterdammer koopt meer 'food' online, eet vaak buitenshuis en is geïnteresseerd in nieuwe food concepten. Millennials zijn er sterk vertegenwoordigd. Amsterdam heeft een grote toeristische sector en horeca & retail zijn zeer prominent aanwezig. Vooral het tegengaan van voedselverspilling bij consument en horeca en het aanbieden van nieuwe producten bieden kansen voor een voedseltransitie. Alle ingrediënten zijn daar. Samen naar oplossingen zoeken om veranderingen aan te gaan gericht op duurzame verdienmodellen, zowel ecologisch als economisch.

Het geconsumeerde voedsel in Groot Amsterdam komt (vrijwel) niet uit de regio

De factoren die Groot Amsterdam tot een bruisende regio maken, hebben invloed op haar zelfvoorzieningsgraad en logistiek. Door een bovengemiddelde aanwezigheid van horeca, de hoge concentratie consumenten en toeristen is er ruimte om te experimenteren. Er is in de stad Amsterdam een opvallende interesse in nieuwe foodconcepten- en patronen. Een deel van de producenten kan zich daarom goed richten op een regionaal aanbod van duurzame voedingsproducten, zij zitten dichtbij het vuur. De uitdaging voor Groot Amsterdam zit dus in verduurzaming aan het einde van de keten (retail, horeca en consumenten). Het is de moeite waard te onderzoeken of een groter deel van het geconsumeerde voedsel meer uit nabijgelegen regio's kan komen. Waar meer gebruik gemaakt kan worden van duurzame en slimme logistiek en het consumentengedrag meer gericht kan worden op het menu van de toekomst.

Groot Amsterdam is de logistieke hub voor Noord-West Europa

Met haar zeehaven en luchthaven is Groot Amsterdam een logistieke hub voor Noord-West Europa. Zowel deze logistieke hub als de regionale groothandel is sterk afhankelijk van import (visserij, koffie, cacao, graan, sierteelt) en niet van de agrarische productie in Nederland. Ook voor de bedrijven die betrokken zijn bij deze importstroom (verwerking, groothandel, logistiek) bieden de consumptiekenmerken van de regio grote kansen voor ruimte om te experimenteren op onderscheidend vermogen in productie en producten.

Rabo Food Forward

Regioscan Groot Amsterdam

Regioscan Food

Groot Amsterdam

Met Food Forward stimuleert de Rabobank consumenten en voedselproducenten om duurzamere keuzes te maken in hoe we met ons eten omgaan. Maar om het voedselvraagstuk van morgen op te lossen, moeten we eerst weten hoe we er vandaag voor staan.

De regioscan maakt de voedseluitdagingen van de regio zichtbaar. Het begin van nieuwe oplossingen en voedselinnovaties.

Lees alles over Rabo Food Forward op Rabobank.com/FoodForward

Ransdorp

Verspilling

Bodem, water en lucht

Voeding

Stabiliteit

Toelevering

Zowel de zeehaven als de luchthaven transporteren veel voeding naar Nederlandse verwerkers of hebben een re-export functie. Hoe is hun afvalvermindering? Geen veevoerindustrie. Dus hoe wordt restafval van consumenten verwerkt?

Ander vervoer: is het mogelijk brandstof-verbruik te beperken door gebruik van elektrisch transport, scheepvaart of trein?

Welke kansen voor persoonlijke voeding? Geen LCA-analyses van producten aanwezig.

Veel logistieke bedrijven zijn economisch sterk afhankelijk van import en re-export.

Productie

Productie akkerbouw sterk afhankelijk van het weer (droogteschade).

Zeevisserij laveert tussen efficiëntie, quota en beleid van ondermaatse vis.

Is intensieve akkerbouw in Haarlemmermeer nog mogelijk. Ruimer vruchtwisselen nog rendabel?

Geothermie biedt weinig kansen voor glastuinbouw? Restwarmte opties onderzoeken.

Is het mogelijk een hogere prijs te krijgen voor duurzaamheidsaspecten?

Toenemende vraag naar biologische en plantaardige producten biedt kansen, maar houd vraag en aanbod in balans!

De akkerbouw in de regio is eenzijdig. Vooruitzicht zeevisserij lastig. Stikstofproblematiek bedreigt mogelijk melkveehouderij. Alternatieve inkomstenbronnen zijn zorglandbouw, streekproducten.

Verwerking

Verspilling

Verpakking voorkomt voedselverspilling maar leidt wel tot meer afval. Biologisch afbreekbare verpakkingen overwegen?

Bodem, water en lucht

Hoe om te gaan met reststromen (schillen etc.). Is biovergisting het hoogst haalbare niveau in de restpiramide?

Hoe borg je 'duurzame' importproducten (certificering, eigen productie, of anders).

Voeding

Door verandering van bevolkingssamenstelling moet de verwerking mogelijk meer rekening met nieuwe doelgroepen (allergieën, vergrijzing etc.).

Stabiliteit

Afhankelijkheid van verwerkers voor producten uit andere (buitenlandse) regio's is groot (cacao, koffie).

Groothandel & logistiek

Zijn logistieke verbeteringen in import en re-export mogelijk?

Er is een negatief sentiment t.o.v. plastic verpakkingen. Zijn (afbreekbare) bioplastics een alternatief?

Vooraf online bestelling door consumenten leidt mogelijk tot inefficiënte logistiek. Daardoor hoger energieverbruik en slechte bereikbaarheid binnensteden. Oplossingsrichtingen: elektrisch transport, afhaalpunten etc.

De trend naar gemak dient samen te gaan met het streven naar gezondheid.

Persoonlijke voeding vraagt mogelijk om andere logistiek.

Met digitalisering verandert ketenstructuur (kortere ketens in abstracte zin). Welke functie(s) blijft groothandel vervullen?

Detailhandel & Horeca

Verspilling

Horeca heeft een behoorlijk aandeel in de verspilling en is ruim vertegenwoordigd. Dit resulteert in verdienmodellen om verspilling te verminderen. Hoe om te gaan met verspilling bij toeristen.

Bodem, water en lucht

Certificering met daarin duurzaamheidsaspecten ook voor detailhandel. Dus keurmerken voor ketens. Footprint berekeningen, LCA's, foodmiles e.d.

Voeding

Meer buitenshuis eten en meer kant-en-klaar – foodservice en maaltijdpakketten. Deze trend geeft mogelijkheden voor de horeca & detailhandel.

Stabiliteit

Toerisme in m.n. Amsterdam stijgt nog steeds. Hoe stabiel is dit inkomen en wat zijn hiervan de gevolgen? Nevenactiviteit boerderij? Zorg, streekproducten en toerisme kunnen bijdragen aan stabiliteit.

Consumenten

Groot deel van verspilling komt bij consumenten vandaan (36kg p.p.p.j.). Vermindering van afval en voedselverspilling moet plaatsvinden door bewustwording & betrokkenheid van burgers.

Consument staat iets meer open voor nieuwe concepten.

Hoe burgermening en consumentengedrag met elkaar te rijmen? Is betaling voor duurzaamheidsaspecten mogelijk?

Regio met grootste deel consumenten met ander, nieuwer eetpatroon. Welke nieuwe producten geven kansen in de markt? (biologisch, streek, plantaardig).

Kleine agrarische productie in het gebied. Groeiende en verouderende bevolking. Geeft kansen voor de aanwezige boerenbedrijven.

Is toerist bereid om voor 'landschap' te betalen via de producten?

Lees alles over Rabo Food Forward op Rabobank.com/FoodForward

Rabobank

Growing a better world together.